

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Liikenne- ja viestintäministeriön vastine III perustuslakivaliokunnan lausunnosta sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muutokseen (98/2020vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta pyysi 5.11.2020 liikenne- ja viestintäministeriöltä vastinetta perustuslakivaliokunnan antamaan lausuntoon (PeVL 35/2020) sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muutosesityksestä.

Perustuslakivaliokunta esitti ponnessaan, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä edellyttäen kuitenkin, että 106 b ja 107 §:ssä oleva viittaus direktiivin noudattamiseen muutetaan sekä 244 a §:ssa esitettyä viestintäverkon kriittisissä osissa käytettäviä laitteita koskevaa sääntelyä täsmennetään.

Lisäksi valiokunta käsiteli lausunnossaan 167 §:n eli verkkotunnusrekisteriä koskevaa sääntelyä henkilötietojen suojan näkökulmasta.

Liikenne- ja viestintäministeriö lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

1. Viestintäverkon kriittisissä osissa käytettävät laitteet (244 a § ja 301 a §)

Perustuslakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota ehdotetun sääntelyn täsmällisyyteen. Perustuslakivaliokunnan mukaan viestintäverkon kriittiset osat on perustuslain 15 ja 80 §:stä johtuvista syistä määriteltävä laissa ehdotettua täsmällisemmin. Lisäksi siitä, milloin laitteen käyttäminen vaarantaa sillä tavalla kansallista turvallisuutta tai maanpuolustusta, että verkkolaitteen käyttö ei ole sallittu tai se voidaan poistaa viestintäverkosta, on säädettävä täsmällisemmin. Tällaiset muutokset ovat edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa sääntelyä täsmennettäväksi siten, että pykälässä kuvattaisiin tilanteet, joissa viestintäverkkolaitteen käyttämisen voitaisiin katsoa vaarantavan kansallista turvallisuutta. Kansallisen turvallisuuden vaarantuminen tarkoittaisi esimerkiksi yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tai kansanvaltaista yhteiskuntajärjestystä vakavasti uhkaavaa toimintaa, ulkomaalaista tiedustelutoimintaa, Suomen kansainvälisille suhteille, taloudellisille tai muille tärkeille eduille vahinkoa aiheuttavaa vieraan valtion toimintaa, taikka muuta näihin rinnastettavissa olevaa yhteiskunnallisen edun vaarantumista. Suomen kansainvälisille suhteille, taloudellisille tai muille tärkeille eduilla vahinkoa aiheuttavassa vieraan valtion toiminnassa voisi olla kyse myös vieraan valtion vaikutusvallassa läheisesti olevan yrityksen toiminnasta. Muu rinnastettavissa oleva yhteiskunnallisen edun vaarantuminen voisi olla esimerkiksi laajasti ihmisten henkeä ja terveyttä vaarantava tilanne. Olennaista arvioinnissa olisi,

Id Versionumero

että viestintäverkossa käytettävän laitteen voitaisiin katsoa aiheuttavan painavia perusteita epäillä, että laitteen käyttäminen vaarantaisi kansallista turvallisuutta tai maanpuolustusta.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esimerkiksi Suomea sitovat kansainvälisoikeudelliset velvoitteet eivät edellytä kansallisen turvallisuuden tyhjentävää määrittelyä. Valtioilla on varsin laaja harkintamarginaali sen suhteen, millaisen toiminnan ne katsovat vaarantavan kansallista turvallisuuttaan. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön perusteella ainakin sotilaallinen maanpuolustus, terrorismitorjunta ja laittoman tiedustelutoiminnan torjunta kuuluvat kansallisen turvallisuuden piiriin (mm. Weber ja Saravia v. Saksa, 29.6.2006; Klass ja muut v. Saksa, 6.9.1978). Kansalliseen turvallisuuteen saattaa kuitenkin kohdistua monenlaisia uhkia, joita on vaikea ennakoida tai määrittellä etukäteen. Tuomioistuimen mukaan tästä seuraa, että käsitteen selventäminen on ensisijaisesti jätettävä kansallisen käytännön varaan (Kennedy v. Yhdistynyt Kuningaskunta, 18.5.2010).

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo maanpuolustuksen olevan käsitteenä siinä määrin vakiintunut, ettei sitä ole erikseen tarpeen selkiyttää pykälässä.

Liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa viestintäverkon kriittisen osan määritelmän täsmentämistä siten, että viestintäverkon kriittisenä osana pidettäisiin sen ydinverkon toimintoja ja toimenpiteitä, joilla kontrolloidaan tai ohjataan keskeisellä ja olennaisella tavalla verkkoon pääsyä ja verkossa kulkevaa liikennettä. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että pykälän sanamuotojen tulee olla mahdollisimman teknologianeutraaleja ja yleiskielisiä, jotta ne kestävät aikaa, eikä niitä ole tarpeen arvioida uudelleen teknisen kehityksen muuttaessa väistämättä viestintäverkkojen toimintaperiaatteita. Sen vuoksi pykälässä on pyritty käyttämään teknologianeutraaleja ilmaisuja, jotka kertovat verkon teknisestä kehitysvaiheesta riippumattoman tavoitteen sääntelyn taustalla ja toimivat siten myös tulevaisuudessa. Keskeistä on rajata sääntely sellaisiin verkon ydinosiin, joilla voi olla merkitystä kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen näkökulmasta. Sääntelyssä on siten keskitytty verkon niin sanottuihin älykäisiin osiin, joihin kajoamalla voidaan vaikuttaa verkkoon pääsyyn tai verkossa kulkevaan liikenteeseen. Nämä toiminnot ovat verkon hallinnan näkökulmasta kriittisiä.

Pykälässä tarkoitettujen toimintojen tulee lisäksi olla olennaisia ja keskeisiä verkkoon pääsyn ja liikenteen ohjaamisen näkökulmasta. Olennaisuuden ja keskeisyyden kriteereillä haetaan sellaisia teknisiä toimintoja, joita ilman verkko on toimintakyvytön eli verkkoon pääsy ja liikenteen ohjaaminen on käytännössä mahdotonta.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota myös siihen, että sääntelyn täsmällisyyttä ja verkkolaitteen haltijan oikeusturvaa parantaisi myös se, jos verkon haltija voisi ennen investointipäätöstään saada asiasta ennakkopäätöksen. Liikenne- ja viestintäministeriö esittää, että ehdotettavan 244 a §:ää täsmennettäisiin lisäämällä pykälään säännös, jossa todettaisiin Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuus antaa neuvontaa viestintäverkon omistajalle tai haltijalle hallintolain 8 §:n mukaisesti. Säännös olisi ehdotetun 244 a §:n 4 momentti.

Neuvontavelvollisuus koskisi myös tilanteita, joissa viestintäverkon omistaja tai haltija on vasta harkitsemassa investointipäätöstä. Liikenne ja viestintävirastolla on sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 315 §:n nojalla kyseisen lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus saada tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat tiedot. Liikenne- ja viestintävirastolla on näin ollen tarvittaessa jo ennakolta oikeus

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

saada tieto viestintäverkon kriittisissä osissa käytettävistä laitteista ja laitehankinnoista, jos se on tarpeen esimerkiksi valvontatoimenpiteiden kohdistamiseksi. Käytännössä virasto on jo tässä vaiheessa yhteydessä teleyritykseen ja aloittaa keskustelut laitteiden ja laitehankintojen hyväksyttävyydestä. Lisäyksellä pyritään parantamaan verkkolaitteen haltijan investointivarmuutta ja oikeusturvaa jo ennen investointipäätöksen tekemistä. Myös teleyritysten osallistuminen verkkoturvallisuuden neuvottelukuntaan lisäisi tietoisuutta viestintäverkkolaitteiden ja kansallisen turvallisuuden arvioinnista, joka niin ikään osaltaan parantaa viestintäverkon haltijan asemaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausunto ja edellä mainittu huomioden 244 a §:ta täsmennyttäväksi seuraavalla tavalla:

---

244 a §

Viestintäverkon kriittisissä osissa käytettävät laitteet

Viestintäverkkolaitetta ei saa käyttää yleisen viestintäverkon kriittisissä osissa, jos on painavia perusteita epäillä, että laitteen käyttäminen vaarantaisi kansallista turvallisuutta tai maanpuolustusta. **Kansallisen turvallisuuden vaarantumisella tarkoitetaan esimerkiksi yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tai kansanvaltaista yhteiskuntajärjestystä vakavasti uhkaavaa toimintaa, ulkomaalaista tiedustelutoimintaa, Suomen kansainvälisille suhteille, taloudellisille tai muille tärkeille eduille vahinkoa aiheuttavaa vieraan valtion toimintaa, taikka muuta näihin rinnastettavissa olevaa yhteiskunnallisen edun vaarantumista.** Viestintäverkon kriittisenä osana pidetään **sen ydinverkon** toimintoja ja toimenpiteitä, joilla **kontrolloidaan tai** ohjataan keskeisellä **ja olennaisella** tavalla **verkkoon pääsyä ja verkossa** kulkevaa liikennettä.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös ydinvoimaloiden, satamien, lentokenttien ja vastaavien yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen kannalta keskeisten toimijoiden yleiseen viestintäverkkoon liitettyyn erillisverkkoon.

Liikenne- ja viestintävirasto voi 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa omasta aloitteestaan tai ulkopuolisen tahon aloitteesta velvoittaa viestintäverkon omistajan tai muun haltijan poistamaan viestintäverkkolaitteen verkonsa kriittisistä osista. Ennen päätöksen tekemistä Liikenne- ja viestintäviraston on kuultava viestintäverkon omistajaa tai muuta haltijaa ja varattava sille mahdollisuus korjata havaitut turvallisuuspuutteet, paitsi jos kuulemista ja korjaustoimenpiteitä ei voida toteuttaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Liikenne- ja viestintäviraston antaa viestintäverkon omistajalle tai muulle haltijalle neuvontaa tämän pykälän tulkinnasta hallintolain 8 §:n mukaisesti.

Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäynnösten ja muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa asiakirja ja ilmaista salassa pidettävä tieto muille viranomaisille, jos se on välttämätöntä tämän pykälän mukaisen tehtävän hoitamiseksi.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarkempia määräyksiä viestintäverkkojen, erityisesti niiden kriittisten osien, teknisestä määrittelystä 244 b §:ssä tarkoitettun verkkoturvallisuuden neuvottelukunnan suositukset huomioiden.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan myös huomiota siihen, että ehdotetun 244 a §:n 1 momentin mukainen käyttökielto alkaa jo ennen poistamismääräystä, ja ehdotus perustuu verkkolaitteen haltijan oma-aloitteiseen pidättäytymiseen käyttämästä verkkolaitetta. Jos korvausta maksetaan vain siinä tapauksessa, että liikenne- ja viestintävirasto joutuu antamaan 3 momentissa tarkoitettun poistomääräyksen, lain ensisijaista vaihtoehtoa toteuttava verkkolaitteen haltija jäisi ilman korvausta mutta poistomääräystä odottavalla tällainen oikeus olisi. Sääntelyä on perusteltua täsmentää siten, että käyttökiellon alkaminen edellyttää aina liikenne- ja viestintäviraston erikseen tekemään päätöstä. Sääntelyn

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

täsmällisyyttä ja verkkolaitteen haltijan oikeusturvaa parantaisi myös se, jos verkon haltija voisi ennen investointipäätöstään saada asiasta ennakkopäätöksen.

Liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa korvaussäätelyä täsmennettäväksi siten, että korvauksen voisi saada myös käyttökieltoon asetetusta laitteesta ennen varsinaista poistomääräystä, jos verkon omistaja tai muu haltija ryhtyy omatoimisiin toimenpiteisiin turvallisuuspuutteiden korjaamiseksi tai poistaa laitteen itse.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että liikenne- ja viestintävirasto valvoo ehdotetun 244 a §:n mukaista säätelyä. Jos Liikenne- ja viestintävirasto valvontatoimenaan katsoo, että viestintäverkkolaitte vaarantaa kansallisen turvallisuuden tai maanpuolustuksen siten, ettei verkkolaitetta saa käyttää viestintäverkossa, virasto tekee asiasta päätöksen. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa lisäksi, että Liikenne ja viestintävirastolla on sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 315 §:n nojalla kyseisen lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus saada tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat tiedot. Liikenne- ja viestintävirastolla on näin ollen tarvittaessa jo ennakolta saada tieto viestintäverkon kriittisissä osissa käytettävistä laitteista ja laitehankinnoista, jos se on tarpeen esimerkiksi valvontatoimenpiteiden kohdistamiseksi. Käytännössä virasto on jo tässä vaiheessa yhteydessä teleyritykseen ja aloittaa keskustelut laitteiden ja laitehankintojen hyväksyttävyydestä hallintolaista (434/2003) ilmenevien hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo siten, että tarvetta varsinaisen ennakkopäätöksen antamiseen ei ole.

Liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausunto ja edellä mainittu huomioden, että 301 a §:ää täsmennetään seuraavasti:

---

301 a §

Korvaus poistettavaksi määrätyistä viestintäverkkolaitteista

Viestintäverkon omistajalla tai muulla haltijalla on oikeus saada valtion varoista täysi korvaus 244 a §:n nojalla **käyttökieltoon tai** poistettavaksi määrätystä viestintäverkkolaitteesta, jos viestintäverkkolaitte on otettu käyttöön ennen lain voimaantuloa. Korvauksen perusteena ovat viestintäverkkolaitteen poistamisesta ja korvaamisesta **tai muista toimenpiteistä** aiheutuneet tosiasialliset kustannukset ja muut taloudelliset menetykset. Viestintäverkon omistajan tai muun haltijan on huolehdittava siitä, että laitteen poistamisesta ja korvaamisesta **tai muista toimenpiteistä** aiheutuvat kulut jäävät mahdollisimman pieniksi. Korvaamisesta päättää Liikenne- ja viestintävirasto. Korvausta koskeva päätös on annettava samassa yhteydessä kuin 244 a §:n mukainen **poisto**määräys tai viimeistään neljän kuukauden kuluessa siitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua korvauksen voi saada myös lain voimaantulon jälkeen käyttöön otetusta viestintäverkkolaitteesta, jos viestintäverkkolaitetta koskevan **poisto**määräyksen taustalla on sellainen merkittävä ja olennainen olosuhteiden muutos tai muu syy, jota viestintäverkon omistaja tai muu haltija ei ole voinut kohtuudella ennakoita.

Liikenne- ja viestintävaliokunta on lisäksi pyytänyt ministeriötä täsmentämään verkkoturvallisuuden neuvottelukuntaa koskevan ehdotetun 244 b §:n 3 momenttiin sisältyvää Liikenne- ja viestintäviraston

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

tiedonluovutusosoikeutta sekä 4 momenttiin sisältyvää viittausta julkisuuslakiin. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että ehdotetun pykälän 3 momentissa olisi aiheellista viitata neuvottelukunnan jäsenen sijasta neuvottelukuntaan. Lisäksi Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että ehdotetun pykälän 4 momenttia voidaan täsmentää siten, että siinä viitataan suoraan julkisuuslain 23 §:ään sen sijaan, että kyseinen pykälä olisi mainittu kyseisen lainkohdan perusteluissa. Liikenne- ja viestintäministeriö esittää seuraavaa muotoilua:

---

244 b §

Verkkoturvallisuuden neuvottelukunta

Valtioneuvoston asettama verkkoturvallisuuden neuvottelukunta arvioi kokonaisvaltaisesti kansallisen turvallisuuden toteutumista viestintäverkoissa. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina liikenne- ja viestintäministeriön, sisäasiainhallinnon, puolustushallinnon, ulkoasiainhallinnon, työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden viestintäverkkojen turvallisuuden kannalta keskeisten hallinnonalojen edustajat sekä keskeisten teleyritysten edustajat ja edunvalvojat.

Verkkoturvallisuuden neuvottelukunnan tehtävänä on toimivaltaisten viranomaisten päätöksenteon tueksi seurata viestintäverkkojen ja teknologian kehittymistä ja verkkoturvallisuutta koskevan lainsäädännön soveltamiskäytäntöä sekä käsitellä ja esittää suosituksia:

- 1) viestintäverkkojen ja -teknologian kehittymisestä ja viestintäverkkojen kriittisten osien määrittelystä;
- 2) kansallisen turvallisuuden edistämisestä ja suojaamisesta viestintäverkoissa, erityisesti verkon kriittisissä osissa;
- 3) toimenpiteistä niiden riskien torjumiseksi, jotka vaikuttavat viestintäverkkojen turvallisuuteen ja kansallisen turvallisuuden toteutumiseen;
- 4) lainsäädännön muuttamiseksi verkkoturvallisuuden parantamiseksi.

Liikenne- ja viestintävirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa neuvottelukunnan tehtävien hoitamisessa tarvittavia, omiin lakisääteisiin tehtäviinsä liittyviä, tietoja **neuvottelukunnalle**, jos tiedot ovat välttämättömiä neuvottelukunnan tehtävien hoitamiseksi eivätkä sisällä luottamuksellisia viestejä, välitystietoja tai sijaintitietoja.

Neuvottelukunnan jäsenen sovelletaan tämän pykälän mukaisissa tehtävissä **mitä** viranomaisten toiminnan julkisuudesta **annetun lain (621/1999) 23§:ssä on säädetty viranomaisen palveluksessa olevan vaihtolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta** sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

---

2. Viittaus esteettömyysdirektiiviin (106 b ja 107 §)

Perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan, että ennen viestintäpalvelusopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevaa 106 §:ää ja sopimusehtojen julkaisua koskevaa 107 §:ää tulee muokata. Valiokunta katsoi, että ehdotetut viittaukset esteettömyysdirektiiviin 106 b ja 107 §:ssä eivät ole asianmukaista unionin oikeuden täytäntöönpanosääntelyä. Viittaus direktiiviin tulisi näin ollen poistaa tai sääntelyä muuten muuttaa niin, että siitä käyvät ilmi perustuslain 80 §:ssä edellytetyt yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteet.

Teledirektiivin sopimusten tietovaatimuksia koskevassa 102 artiklan 3 kohdassa on säädetty, että ”tiedot on pyynnöstä annettava vammaisten loppukäyttäjien käyttöön soveltuvassa muodossa tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimukset yhdenmukaistavan unionin lainsäädännön mukaisesti.” Tällä

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

tarkoitetaan esteettömyysdirektiiviä (EU) 2019/882, joka ei teledirektiivin voimaan tullessa ollut vielä hyväksytty.

Esteettömyysdirektiiviä ei ole kansallisesti vielä voimaansaatettu eikä hanketta valtioneuvostossa aloitettu. Esteettömyysdirektiiviä sovelletaan sen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti myös sähköisiin viestintäpalveluihin. Direktiiviä sovelletaan, joita tarjotaan kuluttajille 28 päivän kesäkuuta 2025 jälkeen.

Tietojen esteettömyyttä direktiivissä koskee sen liitteen I osio 3 ja liite V, joissa esitetään varsin yksityiskohtaisia ja teknisiä vaatimuksia. 106 b§:n perusteluissa on tiiviisti kuvattu esteettömyysdirektiivin I liitteen III jakson sisältämiä sähköisiä viestintäpalveluja koskevat yleiset esteettömyysvaatimuksia. Jakson mukaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot olisi annettava useamman kuin yhden aistikanavan kautta. Esimerkkinä vaatimuksen noudattamisesta esteettömyysdirektiivissä mainitaan tilanne, jossa teleyritys toimittaa sokealle henkilölle tiedot sellaisena sähköisenä tiedostona, joita tietokone voi lukea käyttämällä näytönlukijoita. Tiedot olisi myös esitettävä ymmärrettävässä muodossa ja tavoilla, jotka käyttäjä voi havaita. Edelleen tiedot tulisi saattaa saataville tekstimuodoissa, jotka soveltuvat sellaisten vaihtoehtoisten avustavien muotojen tuottamiseen, jotka voidaan esittää eri tavoin ja useamman kuin yhden aistikanavan kautta. Tiedot tulisi myös esittää käyttäen riittävän suurta kirjasinkokoa, asianmukaista kirjasinlajia ja riittävää kontrastia sekä säädettävää kirjasin-, rivi- ja kappaleväliä.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tarkoituksenmukaisena ratkaisuna, että viittaus direktiiviin poistetaan. Muutettujen pykälien soveltamisen kannalta valiokunnan mietinnössä olisi hyvä huomioida edellä mainittu tausta sekä esteettömyysdirektiivin soveltamispäivämäärä.

Liikenne- ja viestintäministeriö esittää perustuslakivaliokunnan lausunto ja edellä mainittu huomioiden, että 106 b §:tä ja 107 §:ää muokattaisiin seuraavasti:

106 b §

Ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot ja sopimustiivistelmä

Teleyrityksen on ennen viestintäpalvelusopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 8 a §:ssä tai 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettut tiedot. Tiedot on annettava selkeästi ja ymmärrettävästi sekä pysyvällä tavalla. Jos tietojen antaminen pysyvällä tavalla ei ole mahdollista, teleyrityksen on annettava tiedot kuluttajan saataville asetetussa helposti ladattavassa asiakirjassa, josta teleyritys ilmoittaa kuluttajalle. Tällöin teleyrityksen on kiinnitettävä kuluttajan huomio asiakirjan lataamisen tärkeyteen tietojen säilyttämiseksi, myöhempää käyttöä varten sekä tietojen toisintamiseksi muuttumattomina.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa teledirektiivin liitteen VIII täytäntöön panemiseksi tarkempia säännöksiä ennen viestintäpalvelusopimuksen tekemistä annettavista tiedoista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot on pyydettyä annettava vammaisille henkilöille soveltuvassa muodossa. ~~noudattaen tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2019/882, jäljempänä esteettömyysdirektiivi.~~

Teleyrityksen on annettava kuluttajalle ennen sopimuksen tekemistä maksutta helppolukuinen sopimustiivistelmä. Sopimustiivistelmä on tehtävä sopimustiivistelmän mallista, jota yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien on määrä käyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/1972 mukaisesti, annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 2019/2243 vahvistettua mallia käyttäen. Jos sopimustiivistelmää on teknisesti mahdotonta antaa ennen sopimuksen tekemistä, se on annettava viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen. Tällöin sopimus tulee voimaan vasta, kun kuluttaja on sopimustiivistelmän saatuaan vahvistanut hyväksyvänsä sopimuksen.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

107 §

Sopimusehdot ja tietojen julkaiseminen

Viestintäpalvelusopimuksissa ei saa olla kuluttajien kannalta kohtuuttomia ehtoja tai rajoituksia.

Teleyritys ei saa soveltaa tilaajiin erilaisia kansalaisuuteen, asuinpaikkaan tai sijoittautumispaikkaan perustuvia ehtoja, elleivät erilaiset ehdot ole objektiivisesti perusteltuja.

Teleyrityksen on julkaistava:

- 1) käyttämänsä vakiosopimusehdot;
- 2) viestintäpalveluja koskevat hinnastot;
- 3) tarjoamiensa numeroihin perustuvien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen osalta tiedot hätäpalvelun saatavuudesta sekä liittymänhaltijan sijaintitiedon saatavuudesta ja sen rajoituksesta;
- 4) tarjoamiensa numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen osalta, tieto siitä, onko hätäpalvelujen käyttö mahdollista;
- 5) tiedot vammaisille tarkoitettuja tuotteita ja palveluja koskevista yksityiskohdista.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja tiedot on julkaistava siten, että ne ovat helposti saatavilla ilman korvausta. Tiedot on myös julkaistava vammaisten henkilöiden käyttöön soveltuvassa muodossa. ~~noudattaen esteettömyysdirektiiviä.~~

3. Verkkotunnusrekisterin henkilötiedot (167 §)

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota lakiehdotuksen 167 §:n 2 momentin muutokseen, jossa 167 §:stä poistettaisiin säännös, jonka mukaisesti luonnollisista henkilöistä voidaan internetsivuilla julkaista verkkotunnus ja käyttäjän nimi. Muutos on ehdotettu poistettavan, koska sen on nähty lain perusteluiden mukaan olevan ristiriitainen suhteessa yleiseen tietosuoja-asetukseen ja sitä täydentävään tietosuojalakiin. Perustuslakivaliokunnan mukaisesti säännöksen poistamisesta voisi kuitenkin saada käsityksen, että sillä olisi tarkoitus poistaa tietoja koskeva rajaus, eikä rajoittaa luonnollisen henkilön tietojen julkaisemista ja pitää sen vuoksi perusteltuna, että nimenomainen rajaus säilytettäisiin laissa.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että säännöksen poistamisella ei ole ollut tarkoitus poistaa tietoja koskevaa rajausta vaan suojata luonnollisten henkilöiden tietojen julkaisemista. Verkkotunnusrekisteriä ylläpitävä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ei enää julkaise luonnollisten henkilöiden tietoja verkkotunnusrekisterissä johtuen yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimuksista. Liikenne- ja viestintäministeriö kuitenkin ymmärtää perustuslakivaliokunnan huolen rajauksen poistamisesta ja täten ehdottaa säännöksen palauttamisen sijasta lakiin lisättävän informatiivisen viittauksen yleiseen tietosuoja-asetukseen ja sitä täydentävään tietosuojalakiin, jota ilman alkuperäisen säännöksen poiston suhde edellä mainittuun lainsäädäntöön voisi jäädä tulkinnanvaraiseksi. LVM katsoo, että viittauksen myötä luonnollisten henkilöiden tietojen julkaiseminen tulisi arvioitavaksi yleisen tietosuoja-asetuksen ja sitä täydentävän tietosuojalain mukaisesti. Muutoin tietojen luovuttamiseen sovellettaisiin julkisuuslain 16 §:ää.

Täten ministeriö ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausunto ja edellä mainittu huomioiden, että 167 §:n 2 momenttia muutettavaksi seuraavasti:

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

167 §

Tietojen merkitseminen verkkotunnusrekisteriin ja tietojen julkaiseminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi julkaista internet-sivuillaan ja sen lisäksi muussa sähköisessä palvelussa tietoja verkkotunnusrekisteristä. **Henkilötietojen suojasta säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) ja sitä täydentävässä tietosuojalaissa (1050/2018)**. Rekisterin tietojen luovuttamiseen sovelletaan muutoin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:ää

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--